

A Kúria a dr. Simonfalvi Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kövesi Margit ügyvéd által képviselt alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt a Zala Megyei Bíróság előtt 5.P.20.975/2009. szám alatt megindított és a Győri Ítéltábla Pf.V.20.439/2010/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 30. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Dr. Simonfalvi Éva pártfogó ügyvéd díját, valamint a le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet - helybenhagyva az elsőfokú bíróság ítéletét - elutasította a felperes személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és következményeinek alkalmazása iránt előterjesztett keresetét, valamint rendelkezett a perköltség és az illeték viseléséről.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a peres felek Zalaegerszeg zártkerti övezetében szomszédos ingatlanokkal rendelkeznek és a köztük kialakult szomszédjogi viták miatt a viszonyuk megromlott. A felperes több alkalommal kezdeményezett az alperes házastársa ellen különböző eljárásokat, pereket. A felperes a Zalaegerszegi Városi Bíróság előtt folyamatban volt, P.20.720/2005. szám alatti eljárásban, 2008. szeptember 8-i beadványában többek között azt írta, hogy az alperes iparengedély nélkül végzett a telkén ipari tevékenységet. Az alperes e

beadványban foglaltak miatt 2005. október 7-én feljelentést nyújtott be a Zalaegerszegi Városi Bírósághoz rágalmazás vétsége miatt azzal, hogy a felperes valótlan és becsület csorbítására alkalmas tényről állított róla, mikor beadványában azt sugallta, hogy iparendély nélkül végez különféle üzleti tevékenységet és nem törvénytisztelő állampolgár.

A büntetőeljárásban a Zalaegerszegi Városi Bíróság 4.B.693/2005/17. számú ítéletében bűnösnek találta a felperest rágalmazás vétségében és ezért megrovásban részesítette. Ezt az első fokú ítéletet a Zala Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.611/2006/4. számú végzésével helybenhagyta. A Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.321/2007/2. számú végzésével a felperesnek, mint terheltnek a felülvizsgálati indítványát elutasította. A felperes a jogerős ítélet ellen perújítással élt, amelyet a Zala Megyei Bíróság 2007. október 12. napján kelt Bpi.503/2007/7. sorszámú végzésével elrendelt. A Zalaegerszegi Városi Bíróság 2008. január 22-én kelt 17.Bp.698/2007/3. számú ítéletével a korábbi jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperest a rágalmazás vétségének vádja alól felmentette. A perújítási ügyben másodfokon, kijelölés alapján a Vas Megyei Bíróság járt el. Ezen bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Bf.81/2008/7. sorszámú végzésével az első fokú ítéletet helybenhagyta. A perújítási ügyben hozott jogerős bírósági határozat tartalmazta, hogy a jogban járatlan, laikus felperes számára nem volt nyilvánvalóan felismerhető az a tény, hogy az általa használt kifejezések mennyiben függnek össze a per tárgyával. A cselekmény büntetőjogi megítélése szempontjából annak volt jelentősége, hogy a valóság bizonyítása eredményre vezetett abban a vonatkozásban, hogy 2004. szeptember 8. napjáig a (alperes vállalkozása) valóban nem rendelkezett telepengedéllyel. Azt is rögzítették ugyanakkor, hogy a felperes tévedésben volt abban, hogy az alperes részéről ez az állapot nem volt jogellenes, a jogszabályban engedélyezett moratórium miatt. A jogerős perújítási ítélet megállapította, hogy a közigazgatási eljárás ezen jogszabályi ismeretének pontos ismerete a jogban járatlan, laikus felperestől nem volt elvárható, így a társadalomra veszélyességében való tévedés kizárta a büntethetőségét.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a jóhírnév, az emberi méltóság és a becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróságon rágalmazás vétsége miatt büntető feljelentést tett ellene. A felperes jogkövetkezményként 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alperest. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy a vele szemben lefolytatott büntetőeljárás őt fizikailag és lelkiileg megviselte, munkavállalásában korlátozta, emberi kapcsolatai tönkrementek, elszigetelődött. Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a feljelentésben nem okozott személyiségi

jogsérelmet a felperesnek. Előadta, hogy a felperest rágalmazás vétsége miatt indított büntetőeljárásban jogerősen elmarasztalták, a perújítási eljárásban ugyan felmentették, de csak cselekménye társadalomra veszélyessége fel nem ismerése miatt. Az alperes előadta, hogy a büntető feljelentés ténye önmagában nem jogellenes, amennyiben az nem tartalmaz indokolatlanul sértő, bántó tényállításokat.

A jogerős ítélet indokolása szerint helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy az eljárásnak elsődlegesen nem az a tárgya, hogy a feljelentés alapjául szolgáló beadványban a felperes ténylegesen valós vagy valótlan állítást tett az alperes személyére vonatkozóan, hanem az, hogy az alperes az általa sérelmesnek vélt beadvánnyal kapcsolatban tett feljelentése során meghaladta-e azokat a kereteket, amelyek az állampolgári jogként gyakorolható feljelentés megtételéhez szükségesek. A jogerős ítélet indokolása rámutatott arra, hogy egységes és töretlen a bírói gyakorlat arra nézve, hogy ha a büntető feljelentés nem tartalmaz indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket, valótlan tényállításokat, akkor annak megtétele önmagában nem minősül jogellenesnek magatartásnak és nem valósítja meg a személyiségi jog megsértését. Rögzítette azt is: nincs jelentősége annak a kérdésnek, hogy a feljelentés alapján indult büntetőeljárás eredményeként a terheltet (jelen per felperesét) végül felmentették.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Pontosított felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet első fokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. A felperes indítványozta, hogy a lefolytatandó új eljárás eredményeként a bíróság adjon helyt kereseti kérelmének, állapítsa meg személyiségi jogai megsértését és ítélje meg javára a kért nem vagyoni kártérítést az ehhez szükséges bizonyítási eljárás lefolytatását követően. A felperes felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy az eljáró bíróságok jogszabálysértően jutottak arra az álláspontra, hogy az alperes nem sértette meg személyiségi jogait. Nem derítették fel a tényállást, helytelenül értelmezték keresetének alapját. Előadta: a folyamatos perek miatt belső lelki egyensúlya összeomlott, személyiségváltozás következett be nála, társadalmi élete tönkrement, külső kapcsolatai gyakorlatilag megszűntek. Előadta, hogy az eljáró bíróságok nem vizsgálták meg azt, hogy az alperes részéről a büntető feljelentés megtételével megvalósult-e a visszaélésszerű joggyakorlás.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A 76. § értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése. A személyhez fűződő jogok védelme a Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy való tényről hamis színben tüntet fel.

A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes nem sértette meg a büntető feljelentés megtételével a felperes személyiségi jogait. Valóban egységes és töretlen a bírói gyakorlat arra nézve, hogy ha a büntető feljelentés nem tartalmaz indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket, valótlan tényállításokat, akkor annak megtétele önmagában nem minősül jogellenes magatartásnak és nem valósítja meg a személyiségi jog megsértését (BH 2002/223., BH 2009/214. és BH 2004/357. jogeset). Önmagában az sem teremti meg a személyiségi jogi jogsértést, ha büntető eljárás során a feljelentett személy bűnösségét később nem állapítják meg. A Kúria álláspontja szerint az alperes nem visszaélésszerűen gyakorolta a feljelentéssel kapcsolatos állampolgári jogát. A felperes előadásával szemben az eljárás adataiból nem volt levonható olyan következtetés, hogy az alperes által tett feljelentés a felperes személyének meghurcolására irányult volna. Önmagában az, hogy az alperes egy konkrét felperesi beadvány tartalmát kifogásolta feljelentésében, nem minősül visszaélésszerű joggyakorlásnak, így a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a keresetet.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi képviselőjével felmerült perköltség megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint. A felperesi pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a bíróság csak megállapítást tett. A le nem rótt illeték mértékét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján határozta meg, amely illetéket a felperes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam visel.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád sk. előadó

bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

Vné

A kiadmány hitelével:

tisztviselő